

Zesentwintigste zondag door het jaar A

Mattëus 21,28-32

Belofte maakt schuld! Ook deze uitdrukking, beste mensen, kent iedereen. Als je iets belooft, doe het dan ook, en als je niet zeker weet of je je goede voornemens wel kunt nakomen, beloof dan ook niets. Vanzelfsprekend toch? Nee, dat is niet vanzelfsprekend. Dat heeft onze ervaring ons wel geleerd. En ook het evangelie van vandaag getuigt ervan.

Twee zoons worden door hun vader gevraagd om in de wijngaard te gaan werken. De eerste belooft het, maar doet het niet. De tweede weigert in eerste instantie, is dus ongehoorzaam, maar doet het daarna toch. Net als vorige week is ook hier de wijngaard metafoor voor de hele aarde en de mensen die erop wonen. Van ons mag verwacht worden dat we goed voor moeder aarde zorgen, en voor de mensen die daarop wonen. Voor elkaar dus. Dat is wat het evangelie noemt: werken in de wijngaard. De vader die dat van ons vraagt, is God.

En wat doet dan de eerste zoon? Hij gehoorzaamt en belooft het te doen. Hij neemt zich voor om goed op het milieu te letten, om de buurman met wie hij in onmin leeft te vergeven, om zijn zieke schoonzus maar weer eens te bezoeken, en nog tal van andere goede dingen. Maar er komt van alles tussen en het lukt hem niet. Hij faalt. Ik laat hier nu maar in het midden of hier sprake is van onwil of van onmacht. Maar de goede voornemens zijn als sneeuw voor de zon verdwenen.

De tweede zoon doet in eerste instantie niet wat God van hem vraagt. Hij is ongehoorzaam en leeft er maar op los. Hij jaagt alleen maar eigen genot na en houdt geen rekening met andere mensen. Maar dan gebeurt er iets waardoor hij spijt krijgt. En hij komt tot inkeer. En gaat doen wat God van hem vraagt: hij gaat zich geleidelijk afvragen of genot najagen ten koste van anderen wel gelukkig maakt en gaat beter kijken naar de mensen om hem heen. Hij begint zich geleidelijk aan om anderen te bekommeren. Ook hier laat ik in het midden hoe hij tot inkeer is gekomen. Het gaat erom dat hij het doet.

En als Jezus dan aan de oudsten en hogepriesters vraagt wie van de twee Gods wil doet, geven ze het juiste antwoord. Ze geven het juiste antwoord en je zou dus verwachten dat Jezus ze nu een compliment geeft. Maar dat doet Hij niet, integendeel. Hij vaart tegen ze uit en zegt dat hoeren en tollenaars (symbolen voor alles wat slecht is) nog eerder het Rijk Gods binnengaan dan zij. Met andere woorden: Jezus vangt ze op hun eigen woorden. Want ze geven wel het juiste antwoord, maar ze leven er niet naar. De oudsten en hogepriesters die hier bedoeld worden, waren mensen die met mooie woorden uit de bijbel andere mensen de les konden lezen, die zich erop lieten voorstaan dat ze naar de geboden leefden, maar in werkelijkheid helemaal niet in het welzijn van andere

mensen geïnteresseerd waren. De oudsten en hogepriesters verloochenen in feite hun eigen joodse geloof, want daarin gaan woord en daad juist samen. Het Hebreeuwse woord DABAR betekent woord en daad tegelijk, zeggen en doen tegelijk. En juist daar houden ze zich niet aan.

Ezechiël zegt onomwonden van dit soort mensen, dat ze zullen sterven. Ezechiël bedoelt daarmee dat hun ongerechte weg een doodlopende weg is. Die op niets uitloopt. Die geen leven geeft aan anderen en daardoor ook niet aan zichzelf. Maar aan de andere kant spreekt Ezechiël ook over slechte mensen die terugkomen van hun heilloze weg, en dáárdoor zullen leven. Dus zelfs als we op de verkeerde weg zitten, blijft er altijd hoop. En aan de andere kant worden we eraan herinnerd om niet te zelfgenoegzaam achterover te leunen als we het goed doen. Want ook het vlees van goede mensen is zwak. Het is daarom goed om regelmatig bij onszelf te rade te gaan én te luisteren naar anderen. Daarvan kunnen we leren en dat geeft ons nog de beste kans op een leven dat het evangelie ons voorhoudt, op een leven dat anderen en onszelf gelukkig maakt, op een leven waar Jezus Christus ons elke dag weer toe wil bemoedigen. Amen.

Jan van de Laar, pastor